

MAGARÁG

VII. No. 27
1938. Jan. 28

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Megnyílt a Népszövetség 100-ik ülészsaka

Hét külügyminiszter vett részt a Népszövetség szerdán délelőtt megnyíló századik ülészsakán

Genf, jan. 26. A Népszövetség tanácsának századik ülészsaka szerdán délelőtt 11 órakor nyílt meg Adle Musztafa, az iráni külügyminiszterium ália mttkára elnöksége alatt. A tanácskozásokon hét külügyi niszter vett részt: Eden, Delbos, Litvinov, Micescu, Beck, Spaak és Munters. Hétfőtől kezdve megkezdí üléseit a népszövetségi alapokmány módosításának tanulmányozásával megbízott huszonnyolcas bizottság is.

Aminí Londonból jelentik, az angol munkáspárt egy küldöttsége kedden megjelent Chamberlain miniszterelnök előtt s azt javasolta, hogy Anglia kezdeményezzen a népszövetségi tanácsülésen azonalí nemzetközi mozgalmat a Kínában folyó hadjárat megszüntetése érdekében.

Weissmann Chaim, a Zsidó Világszövetség elnöke (a Cu vântul szerint) beadványt adott át a Népszövetségnek, amelyben kéri, hogy a zsidó petíciókra mondják ki a sürgősségi klauzulát. Valószínű, hogy a beadványt elutasítják és csak májusban kerül a kérdés megvitatásra.

Csak a jelöltek fejthetnek ki választási propagandát

A kedd esti minisztertanács határozataí. Megtiltják az „élcsapatok” működését. Iorga pártja 25 mandátumot kap a kormány listáin

Bukarest, jan. 26. Tegnap este minisztertanács volt, amelyen a kormány tagjai a választási kampány megindításával kapcsolatos kérdésekről tanácskoztak és elhatározták a következőket:

1. A politikai propaganda szabadságát biztosítják minden bejegyzett pártnak, melyet a törvényes keretek között fejthet ki.

2. A választási körzetben idegen személyek nem tartózkodhatnak s a jelölteket kivéve, senki sem fejthet ki propagandát. Azokat az idegeneket, kik propaganda-utrá indulnak, elavolítják.

3. Azok a köztisztviselők, a kik bármilyen választási propagandában résztvesznek, azonalí hatállyal felfüggeszteni dők.

4. A kormány értesíteni fogja az egyes politikaicsoportokat, hogy nem engedi semmi-

féle csapat, vagy gárda működését, illetve rendfenntartási ténykedését. A rendfenntartás szerepe kizárólag a csendőrséget illeti meg és nem engedhető meg, hogy magánszemélyek rendfenntartási kérdésekbe avatkozzanak.

Foglalkozott még a minisztertanács a központi választási bizottság működésével, miután megállapította, hogy a központi választási bizottságot túlhalmozták munkával, a mai nap folyamán végrehajtási utasítást adnak ki, mely a központi választási bizottság új munkaköréről intézkedik és tehermentesíti bizonyos kérdések tárgyalása alól.

A „Capitala” jelentése szerint azoknak az okiráltságbeli zsidóknak az állampolgárságát, akik 1918 előtt egyéni kérvény alapján kérték állampolgársági jogaik elismerését, — nem vizsgálják felül. A „Tempo”

szerint azonban a felülvizsgálat minden zsidóra kivétel nélkül vonatkozni fog.

A kormány és Jorga professzor között létrejött választási kartell értelmében Jorga professzor pártja 25 mandátumot kap a kormány listáin.

A külügyminiszterium péntek este diszvacsorát rendez az országból elutazó Ostrovsky szovjetkövet tiszteletére. Ostrovsky szombaton hagyja el az ország területét.

A kormány elhatározta, hogy a legfőbb gazdasági bizottságot megszüntetik és más szervvel helyettesítik.

IDŐJÁRÁS

Az ország északnyugati részén havazás és sűrű felhőzet várható. Erős délnyugati szél eryihí az északi depressziót.

Torpedótámadást kíséreltek meg egy angol gőzhajó ellen

London, jan. 26. A Reuter-ügynökség máltai jelentése szerint a Földközi tenger nyugati részén egy ismeretlen tengeralattjáró megtorpedózta a „Lake Geneva” nevű angol gőzhajót. A lövedék a hajót nem találta el. A tengeralattjáró miníleg 260 méter távolságban bukkant fel a hajótól s a lövés után azonnal újból „lemerült”.

A német kormány megtiltotta a német katolikusoknak a budapesti eucharisztikus világértelkezeleten való részvételt

Budapest, jan. 26. Az a tény, hogy a német kormány megtiltotta a németországi katolikusoknak a budapesti eucharisztikus világértelkezeleten való részvételt, nagy megdöbbenést keltett magyarországi katolikus körökben. A „Nemzeti Ujság” szerint ez a német döntés erős visszahatással lesz a magyar közvéleményre. Az eucharisztikus értekezlettől csupán Németország és a szovjet tartja magát távol.

Az amerikai munkások nem szavazták meg a japánellenes bojkottot

Newyork, jan. 26. Az amerikai „Munkás Szövetség” elvetette azt a javaslatot, hogy Japán ellen mondják ki a gazdasági és pénzügyi bojkottot. A „Munkás Szövetség” ugyan a bojkott mellett van, de nem akarja, hogy egy ilyesfajta javaslat miatt Amerika háborúba keveredjék.

Ausztrália jubileuma

London, jan. 26. Dél ausztrália fényes ünnepségek keretében emlékezett meg arról, hogy 150 évvel ezelőtt Ausztrália partjain megjelentek az első fehér települők: 800 fegyenc. Nagy ünnepségek voltak felvonulásokkal Sidneyben. Az ausztráliai benszülöttek ezzel szemben tiltakozó gyűléseket tartottak a fehér emberek durva bánásmódja miatt.

Ma: a nagy ujévi „rumba” ajándék-akciónk 38. számú szelvény 3

RUMBA - JEGY

SZELVENY

38

Aki a folytatásigatosan meg-
jelenő számokat össze-
gyűjti, résztvesz a „Rumba”
játékban

1937—1938. december—január

Naposoldal

Mint humorista, egy szép napon elhatároztam, hogy meg látogatom a zsebolvajiskolát, amely kétségkívül a legbenső-
segebb tudományra oktatja
ambiciózus növendékeit.

A tolvajiskola igazgatója
nyájasan fogadott:

— Mit óhajt?

— Miután engem a tudomá-
ny minden ága érdekel, sze-
retnék ez alkalommal öntől
érát venni.

— Viszont — felelte az igaz-
gató és bravuros mozdulattal
megcsiklandozott.

Mellényemhez nyultam, de
zsebórámnak akkor már csak
hült helyét találtam.

— Gratulálok — hebegtem
sajnálatos megkönnyebbülés-
sel.

— Szóra sem érdemes —
mondta metsző, sőt zsebmetsző
gunnyal, miközben rágyuj-
tott saját szivaromra.

— Sok tanítványa van?

— Igen. Főleg mióta behoz-
ták az általános tankötelezett-
séget.

— Hat évtől kezdve?

— Hová gondol? Már hat
napotól kezdve, feltéve, ha a
növendék huzas.

— Huzas?

— Foghuzas.

— Vakációt mikor tartanak?

— Soha. Mi nem lopjuk a
napot.

— Hallom, politikával is fog-
lalkoznak.

— Csak lopotikával.

— Ki a miniszterük?

— Semmi esetre sem a tárca
nélküli.

Személyesen vettem bucsut
az igazgatótól, aki jögerősen
szorított velem kezét. Haza-
mentem és íróasztalomhoz ül-
tem, hogy a tolvajiskoláról hu-
moreszket írjak. De alig kezd-
tem hozzá, rémülve láttam,
hogy hiába töröm a fejemet. A
zsebórával együtt elloptak tő-
lem minden ötletet.

Veszek

Ócska ólmo!

Cim a kladóban

Élet az „aranybörtönben”

Hollywood „rabjai” a filmsztárok, akiknek
magánéletét is szerződések szabályozzák

Nagyvárad, január 25. Az
1938-as év első napjaiban, a
hollywoodi uccai újságírók
kioszkjaiban egészen különle-
ges sajtótermék vonja magá-
ra a járókelők figyelmét. Sárga-
fedelű brosurák voltak ezek,
amiket pillanatok alatt szét-
kapkodtak. A brosurra igen jó
üzletnek bizonyult. Hogy
miért? Elsősorban is a film-
sztárok életével foglalkozott,
őszinte lezélgetéseket közölt
és minden retus nélkül közvet-
len közelről mutatta be a
filmszillagok életét. A brosur,
maga a következő címmel je-
lent meg: „A Modern rabszol-
gatartók”. A szerző természet-
esen beleburkolódzik az ismer-
etlenség legteljesebb homá-
lyába, de olyan intim részle-
teket közöl az egyes filmstá-
diók belső életéről, amiből
arra lehet következtetni, hogy
a brosur szerzője maga is a
filmbranzshoz tartozik.

Az viszont más lapra tarto-
zik, hogy hangban és stílus-
ban a „Sárga könyv” csapó-
valóan rossz. A leglényege-
sebb az, hogy a sorok mögött
kicseng a teljes őszinteség. A
könyv bevezetőjében főleg ar-
ra tér ki, hogy azok a szerző-
dések, amiket az egyes film-
színészek, Amerika kedvencei
kötnek a filmgyárakkal, mi-
lyen súlyos feltételeket tartal-
maznak az illető színész, vagy
színésznő magánéletét illető-
leg.

A kinzó hajszin

Nézzük csak mit ír a „Sárga
könyv” sorra idézzük a követ-
kező sorokat::

„A színész abban a pillanat-
ban, ahogy belép egy stúdió
kapuján egyszersmindenkora
elveszti testi és lelki önállósá-
gát. Mint szerződő fél: rab-
szolga. De mint rabszolgának
sokkal komiszabb az élete,
amint akármelyik teherhordó
kulinak. Nem tehet semmi
olyant, aminek kiinduló pont-
ja a szabadakarat lenne. Film-
gyáraknak ugyanis érdekeik
vannak és ezek közé tartozik
az is, hogy filmszínészük, vagy
színésznőjük úgy éljen, ahogy
azt ők előírják. Így többek kö-
zött Carole Lombard még any-
nyit sem engedhet meg magá-
nak a magánéletében, hogy
megváltoztassa a hajszinét. Ha
egyszer az egyik filmjében,
mint sőtétészke szerepelt, ezt
a hajszint az illető film elké-
szülése után még hónapokon
át tartozik megtartani, mert a
rendezőnek esetleg eszébe jut-
hat később, hogy az elkészült

filmbe új és új jeleneteket fo-
tografáljon”.

Örökös diéta

Marlene Dietrichről a könyv
a következőket írja:

„A filmmenedzser annak
idején Marlene Dietrich sztár
60 kilogrammos testsúllyal
szállította le a szerződő film-
studiónak. Marlene Dietrichet
pontosan lemérték s azóta kö-
teles ezt a hatvan kilogram-
mos súlyt hajszálpontosan be-
tartani. Eppen erre való tekin-
tetrel a kiváló filmszínésznő
táplálékát pontosan megszab-
ják. Évek óta nem azt eszik,
ami izlene, hanem azt, amit
az orvosok előírnak. Ez a
kényszer pokoli kinokat okoz
a művésznőnek, de nem teheti
ellené semmit, mert ellenkező
esetben a szerződését veszti.
Fogalma sincs Marlene Diet-
richnek arról, hogy mi az a
rántottcsirke ugorka salátá-
val, vagy a túroscsusza, vagy
a töltött káposzta. De éppen
így nem fogyaszthat cukrász-
süteményt, sem habos rollot
sem krémeszt, sem pitét. Ször-
nyű.

Hajadon marad!

Merle Oberon világhírességé-
nek ez az ára:

Merle Oberon tekintetében,
nézésében van valami, amiért
rajong a mozilátogató közön-
ség. Nos a rendezők nagyon
hamar kisütötték, hogy ami
Merle Oberon tekintetéből ki-
árad az nem más, minthogy
még fiatal leány. Még nem
asszony. Hogy ez a tekintet ez
a furcsa varázs megmaradjon
és a többi filmekben is érvé-
nyesüljön, a filmgyár megtil-
totta, hogy Merle Oberon, —
amíg a gyár kötelékében van
férjhez menjen. Ettől függetle-
nül a 26 éves filmszínésznő
magánéletére jobban vigyáz-
nak, mintha elzárt kolostor-
ban élne. Nem szabad férfiak-
kal megismerkednie és ellen-

őrzik minden lépését. Még
csak flörtölnie sem szabad, —
mert rendszerint a flört az,
amiből — gyerek származik.
Ha Hollywoodban nem, de itt
Váradon például egész biz-
tosan.

El a napfénytől!

Gréta Garbonak ezt nem
szabad:

Gréta Garbó arcának színe
valami egészen speciálisan
csontszin. Ennek a színnek árt
a napfény. Eppen ezért a ki-
tűnő filmszínésznőt eltiltották
attól, hogy a testét napfény ér-
je. Akik közelebbről ismerik
Gréta Garbót azok tudhatják,
hogy a svéd származású szí-
nész nő milyen borzalmas tor-
turát szenved. Izzig vérig ter-
mészetrajongó, szereti a ien-
geri levegőt, szereti a szabad-
ságot, a napfényt és mégis
örökké árnyékban kell marad-
nia, mert a rabszolgatartói ig-
kivánják.

Semmi sport!

Szegény Wallace Beerynek
ezt kell elszenvednie:

„Wallace Beery egyike az-
oknak a filmszínészeknek, —
akik az autó és repülőgép
sportot mindennél előbbre he-
lyezik. Egyszer Wallace Beery
egész jelentéktelen magasság-
ból lecsuszott a gépével, ame-
lyet mag vezette. Azóta eltíl-
tották a repüléstől. Eleinte
Wallace Beery borzalmas ki-
nokot szenvedett, hogy nem
szárnyalhat a levegőben, mint
egy madár. Később olyan föld
höz rögzített repülőgépet kon-
struáltak a számára, amely a
bentülőben azt az érzést kelti
mintha repülne, de a veszély-
telen, mert ez a gép valójá-
ban nem emelkedik fel a föld-
ről egy centit sem”.

Ez tehát az irigyelt filmszil-
lagok élete. Rabszolgák. És
szívesen cserélnének akárme-
lyik uccaseprővel, ha nem len-
ne szó a bankbetétükről.

Mégint tűz támadt
a Tánase-színházban

Szerencsére azonban a tüzet most eloltották

Bukarest, jan. 26. Tánaset —
ugylátszik — üldözi a péch.
Miután színháza leégett, gyűj-
tést indítottak jótételezők, hogy
a társulat a Frascati színház-
ban újból megkezdhesse elő-
adásait. Tegnap este előadás
közben kigyulladt az egyik
világító-reklám. A tüzet a sze-

mélyzet hamarosan észrevette
és vizeskannákkal odarohantak.
Mire a tűzoltók kiérkeztek, a
tűz már el volt oltva. Szeren-
csére az előadás már javában
folyt és a nézők nem tudtak
semmit sem arról, hogy oda-
kűnn tűz támadt. Így a pánik
elkerülhető volt.

JAPÁN mikádója vers-pályázatot írt ki a békéről

Roosevelt gyűjtést indított a kínaiak javára

Tokió, jan. 26. A japán felsőház ülésén Hirota külügyminiszter beszédet mondott. Igaz, — mondotta — hogy hadjárat folyik, de ez távolról sem jelentí azt, hogy szabályszerű háború lenne és kívülálló hatalmak érvényesíthetnék semlegességi jogukat. Nincs kizár-

va azonban, hogy az események alakulása során a hadüzenetre is sor kerül.

A tokiói császári palotában tegnap kezdtek meg az újévi verspályázatra beérkezett pályaműveket. 38 ezer verses pályázat érkezett be. A pályázók kétszavas sorokban írták a

verseket, amelyek témája — a mikádó kívánságára — a béke volt.

Washington, jan. 26. Roosevelt elnök felhívást intézett az Egyesült Államok lakosságához hogy gyűjtsenek össze egymillió dollárt Kína háború sújtotta lakossága számára.

Autójának benzingőzével mérgezte meg magát Reinhardt primadonnája

Bécs, jan. 26. Művészkörökben általános megdöbbenést keltett az a tengerentúli hír, amely arról számol be, hogy New-Yorkban, longislandi világa kertjében, autójában öngyilkosságot követett el a salzburgi ünnepi játékok világhírű művésznője: Rosamund

Pinchott. A művésznő Kanada fő kormányzójának leánya volt, aki feleségül ment Newyork állam főügyészéhez. Max Reinhardt 1924-ben ismerte meg Rosamund Pinchot és Darvas Lili lemondása folytán őt szerződtette színtársulata prima-

donnájává. Rosamund Pinchotnak két fia volt. Az öngyilkosságot úgy követte el, hogy gummicsovón keresztül a gépkocsi belsejébe vezette a kipuffogó benzingőzést. Öngyilkosságának oka egyelőre még ismeretlen.

Borzalmas erejű robbanás a helsinki-i katonai laboratóriumban

Helsinki, jan. 26. A helsinki katonai laboratóriumban borzalmas szerencsétlenség történt. Kísérlet közben exp ledált a robbanóanyag. A robbanás ereje két végyszert, egy ezredet, 4 törzstisztet megölt. A robbanásnál halálát lelke a hadsereg főfelügyelője. A borzalmas robbanás ügyében széleskörű vizsgálatot vezettek be.

Megölte a szigetelés nélküli drótot

Kolozsvár, jan. 26. Tegnap délután borzalmas szerencsétlenség történt a Monostoron. Ranta Gábor 15 éves gyermek Selicean János nevű társával a Cămpului ucca 68. számú ház istállójában játszadozott. Amikor Seliceanu Jánost az apja kihívta az istállóból, Ron-

ta Gábor is követni akarta. A nagy sietségben beleakadt egy szigetelés nélküli drótból és az elektromos áram ereje kidobta az udvar közepére. A gyermek sirásra kiszaladt szülői az udvar közepén találták meg a kisfiút, akinek a jobb keze szénné égett. Azonnal orvosi

segítséget hívtak, azonban már ez sem segített, mert a kis fiú néhány perc alatt meghalt. A hatóságok elrendelték a holttest felboncolását annak a megállapítása végett, hogy a halálát az elektromos áram, vagy pedig az esés következtében előállt belső vérzés okozta.

Lemészároltak a banditák egy baltii kocsmáros és feleségét

Balti, jan. 26. Baltiban borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolták Puc Mózes Chisinău ucca 145. szám alatti kocsmáros. Reggel 6 órakor, amikor a kocsmára még zárva volt, két ismeretlen férfi zörgetett és kérte a kocsmáros, hogy nyissa ki az ajtót. Azt mondták, hogy messziről jöttek, enni és inni szeretnének. A kocsmáros beengedte őket. Majd felvette a rendeltetést. Abban a pillanatban, amikor hátrafordult és lehajolt, hogy a demijonból bort töltjön a két rabló ráugrott, fejbeverte, majd bicskával összeszurkálta. Puc eszméletlenül esett össze. A kocsmára melletti szobában aludt a kocsmáros felesége. A rablók az

asszonyra is rávetették magukat és össze-vissza szurkálták. A kocsmárosék 12 éves fia ezalatt kinn tanult a konyhában. A rablók, amikor ráfájlaltak betörték a száját és az asztal lábához kötözték. Miután mindenkif „lefegyvereztek” hozzáláttak a lakás kifosztásához. Mindent feldúltak, a szekrényeket, fiókokat feltörték. — 5000 lej készpénzt és egy aranyórát magukkal vittek.

A kisfiú nagy nehézséggel kiszabadult a kötelek közül, kiszaladt az uccára és segítségért kiabált. Amikor a hatóságok kivonultak, úgy a kocsmáros, mint a feleségét vérbe-fagyva találták. Mindkettőjü-

ket beszállították a kórházba. Utközben a kocsmáros meghalt. Az asszony állapota igen súlyos. A rendőrség bevezette a legszélesebb körű nyomozást.

A szapora falu

Florentina, jan. 26. Olaszországban a Padua melletti San Sinstino 6000 lakosú község tartja a népesedési rekordot. 74 családnak több mint 7 gyermeke van. Közülük egy 14, egy 13, tíz család 12, tíz 11, 23 család 10, 25 család 9, 38 család 8 gyermekes.

15 éve év

ez a
édjegy

az
utazatóktól

KOPROL

CSOKOLÁDE
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

Minden zacskóban van egy jubileumi pályázat szelvény.

Árlejtés falusi italmérési engedélyekre

Még a liberális kormány rendelte el, hogy a falusi italmérési engedélyeket ezentúl árverés útján a legfőbb ígérőnek adja ki. A kormány most rendeletet adott ki, amelyben a pénzügyigazgatóságokat utasítja, hogy az üresedésben levő falusi italmérési engedélyeket rövidesen árverezzék el.

Ujból ü'nek a bo'osanii panamisták

Megírjuk, hogy Botosaniban múlt év tavaszán milliós panamák miatt letartóztatták a polgármestert és a városvezetőség több tagját. Hat hónapi vizsgálati fogság után a semmitőszék formahibák miatt elrendelte a vizsgálati foglyok szabadlábra helyezését. Most a vizsgálóbíró újabb letartóztatási végzést adott ki a városi főpénztáros és a mérnöki hivatal főnöke ellen azaz az indokolással, hogy a fővádlottak befolyásolhatják a tanukat. A törvényszék a letartóztatási végzést megerősítette.

Flottabázisokat épít ki az orosz hadvezetőség

London, jan. 26. Több angol lap azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy az orosz hadvezetőség megerősíti a távolkeleti haderejét. A Hongkongból érkező jelentések szerint Vladivosztok környékén az orosz hadvezetőség jelentős flottabázisokat épített ki a légi és tengeri hadereje részére. — Ugyanekkor a vladivosztoki kikötőbe 100 tengeralattjárót összpontosított.

Iparosok és kereskedők figyelmébe!

A cluji iparfelügyelőséghez szükséges

személyzeti kimutatáshoz nyomtatvány űrlapok

kaphatók a

Pásztor Ede cégnél

Piata Mihai Viteazul 4.

Cuza munkaügyi miniszter:

„Az egész munkásságot tömöríteni akarom a horogkereszt védelme alatt”

Mirescu szociáldemokrata vezér szerepe a Munkakamarák Uniójának új vezetőségében

Jelentettük már, hogy a fővárosi szociáldemokrata párt tagozata Flueraş, Mirescu és Ehrenfeld vezetők kizárását indítványozta, amiért azok elfogadták a munkakamarák új ideiglenes vezetőségében a felajánlott tisztségeket. A szociáldemokrata párt központi választmánya ugyan megcáfolta a kizárásokat, de a fővárosi lapok továbbra is azt írják, hogy a párttagok nagy többsége a kizárás mellett van. A bányászok képviselője ki is jelentette, hogyha a kizárást nem hajtják végre a bányászok kilépnek a munkáskonföderációból. Hasonló magatartást tanúsított a magántisztviselők szövetsége is, amely felszólította két tagját, hogy azonnal mondjon le tisztségéről.

Tegnap egyébként beiktatták a Munkakamarák Uniójának új interimárbizottságát. (Itt fogadta el Mirescu mint a konföderáció tagja a felajánlott tisztségeket.)

A beiktatáson részvett Cuza György munkaügyi miniszter is.

Virgil Molin a bukaresti Munkakamara és a Munkakamarák Uniójának új elnöke beszéde során kijelentette, hogy reméli: nemsokára megalkotják a nemzeti munka kódexet, amely az egész jelenlegi törvénykezést eltörli. Addig azonban a jelenlegi munkavédelmi törvényeket román módra fogják alkalmazni.

Mirescu köszönetet mondott Cuza miniszternek az iránta megnyilvánult bizalomért.

Cuza Gheorghe miniszter a következőket mondta:

— Csak aki szenvedni tud, érti meg mások szenvedését. Amikor kívülálló becsületes

elemek jöttek hozzám, csak az volt a szándékom, hogy az egész román munkásságot egy közös egészbe tömörítsem a nemzeti keresztény lobogó és

a horogkereszt szent védelme alatt.

A szocialista Mirescu jelenléte ezért nagyjelentőségű. Ez csak bevezetője annak a nagy

Nagyváradon még nem nevezték ki a munkakamara interimárbizottságát

A nagyváradai munkakamarához — toha a tanács feloszlátásáról szóló dekrétum már megjelent a hivatalos lapban — még nem nevezték ki az új interimárbizottságot. A Kamarához minősze egy értesítés érkezett, amely közölte, hogy

a tanács tagok beosztását módosították. Ezentúl 45 tagja lesz a tanácsnak: 19 munkás, 16 iparos és 10 tisztviselő.

Természetesen ez az új beosztás csak az új választás során

lesz érvényes, addig valószínűleg a munkakamara mind egyik szekciójához 3—3 tagot neveznek ki.

Nem nevezték ki eddig a kereskedelmi és Iparkamara új vezetőségét sem.

Kiutasítják Görögországból az elégedetlenkedő politikusokat

Athen, jan. 26. A görög távirati iroda jelentése szerint több — régi pártokhoz tartozó — politikus felkelés szervezésén értek. Röpiratokat terjesztettek, amelyben lázadásra akarták rábírni a népet. Ezeket a politikusokat felszólították, hogy azonnal hagyják el

Görögországot.

A száműzöttek között van több volt miniszter és képviselő is, akiket Kafandaris, Sofulis és Mylonassal való összeküvéssel vádolnak. A kormány el van határozva, hogy a legzigorubbán jár el a rendezavarók ellen még akkor is,

ha — mint a jelen esetben — csak egy manifestum aláírásáról van szó, amelyikben a kormánnyal szembeni engedetlenségre biztatják a lakosságot. A kormány hangoztatja, hogy a régi politikai pártoknk semmiféle befolyásuk nincs a mai Görögországban.

Csak a tavaszi olvadáskor emelik ki a lavina alá temetett turista holttestét

Târgovişte, jan. 26. Târgovişte környékén megrázó turista-szerencsétlenség történt. Rosculeţ a Turing Club Roman egyik felügyelője 4 társával a Cocora hegyek között el-

lenőrző körutjáról tért haza, amikor egy völgybe értek. Mielőtt a völgyből kijutottak volna a hegyekből hatalmas hógorgeteg zuhant alá és eltemette az öt embert. Négyet kö-

zülük sikerült megmenteni, egynek minden kutatás ellenére sem tudtak nyomára akadni. Az minden valószínűség szerint holtta fagyott és csak a tavaszi olvadás idején fogják megtalálni.

Verekedés Alpár Gitta öltözőjében

A „Pester Lloyd” az alábbi érdekes cikket írja:

A „Budapesti Színházban” az „Antoinette” előadása alatt súlyos botrány játszódott le a színház épületében. Mint ismeretes az „Antoinette”-ben Alpár Gitta lép fel esztéről esztére. A botrány színhelye sem a színpad, sem a nézőtér volt, hanem Alpár Gitta öltözője. A művész öltözőjében tartózkodott Alpár Gitta menedzser, egy Bíró nevű ur, aki igen fontos üzleti megbeszélések miatt kereste fel a művésznőt.

Sajnos közben az történt, hogy Alpár Gitta vőlegénye

Lange német újságíró a fontos üzleti beszélgetést több ízben minden ok nélkül megzavarta. A német újságíró viselkedése annyira ráment az impresszárió idegeire, hogy rövidesen a két férfi között igen heves szóváltássá fajult, s ez a szóváltás végül verekezésben robbant ki. Formális boxpárba zajlott le Alpár Gitta öltözőjében s Alpár Gitta kénytelen volt rendőrt hívtatni, aki a dulakodókat a többi díszítők és ügyelők segítségével nagynehezen szét választotta. Bíró a jobbszemén szerzett igen súlyos sérülést. Botrányokozás címén mindkét férfi ellen megindult az eljárás. A színház-

ban egybegyűlt közönségnek természetesen fogalma sem volt arról, hogy mi történt a színpalak mögött az öltözőben s nem tudta azt sem, hogy a második felvonást miért kezdték el 10 perces késéssel.

Szovjet hajó szállított szemet a konstancai kikötőbe

Konstanca, jan. 26. Tegnap a konstancai kikötőbe érkezett a „Matagaya” nevű szovjethajó, amely 3500 tonna szemet szállított Amszterdamból a román tengerhajózáshoz. Eddig román hajók szállították a szemet, de miután a szovjethajó olcsóbb, a Matagayát bérelték ki. A kikötő rendőrsége megtiltotta a szovjethajó meglátogatását és a tengerészeknek sem volt szabad partraszállani.

FLOREAL krém és puder népszerűségének titkai:

1. A legfinomabb gyögyanyagokból készülnek
2. Érvényre juttatja az arc szépségét.
3. Az arcbőrre jótékony hatással van
4. A krém a bőrbe jól beszívódik
5. A Floreal puder jól tapad
6. Az illata nagyon kellemes
7. Nem feltűnő és mégis hat
8. Még jelentéktelen arcot is vonzóvá tesz
9. Az ára olcsó: krém tégelye 40 lei
10. A puder ára: 30, 50 és 90 lei

Főlerakat:

PAP Drogueria

Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 9.
Telefon 6-56. Naponta postai szétküldés.

A Curențiul kövefeli:

„Nemcsak a zsidókra, hanem minden kisebbségre terjesszék ki az állampolgársági revíziót”

Az állampolgársági felülvizsgálatról szóló rendelettervezés értelmezése körül — mint előrelátható volt — nem tisztázódott a helyzet. A végrehajtási utasítás — hír szerint néhány nap alatt elkészül.

A Timpul című lap ma közli Antonescu, a nemzetközi jog tanárának nyilatkozatát a rendelettervezés értelmezéséről. — Antonescu a következőket mondta:

— Lehet mondani, hogy az összes zsidók, akik a dekrétum előírásai alá esnek, elvesztik állampolgári minőségüket. A 7. szakasz ugyanis előírja, hogy az aktáknak idejében való be nem nyújtása úgy tekintendő, mint az állampolgárság megszűnésének elismerése. Eszerint tehát, noha a dekrétum „revízió”-ról beszél, az elv az

lévén, hogy főbbé nem román állampolgárok azok, akik nem maguk kéri a revíziót (az okiráltságban) vagy nem nyújtják be igazoló irataikat idejében (az egész országban) — ami azt jelenti, hogy az állampolgárság megőrzése végett az összes zsidóknak újból végig kell csinálniuk az állampolgársági eljárást a dekrétum alapján.

Az eljárás a következő:

Az okiráltságban zsidók, akik a román állampolgárságot az 1919. évi 2085. számú dekrétum alapján kérvényt adnak be — megjelölve lakhelyüket — annál a járásbírósnál, vagy törvényszéknél, amely 1919-ben az állampolgársági nyilatkozatot elfogadta. A kérvényt folyó év február 12-ig kell beadni. Ha a kérvényez-

nek nincs lakása az illetékes járásbírósnak kerületében, lakást kell választania az illetékes kerületben. A kérvényhez a következő aktákat kell mellékelni: a) születési bizonyítványt (sajátját, vagy szülőjét, ha az időközben meghalt), b) bizonyítványt arról, hogy született az országban laktak, ha ő maga külföldön született, c) bizonyítványt arról, hogy nem volt más ország állampolgára (román utlevél, közjegyzői okirat, katonai livret, stb.) d) igazoló irat arról, hogy eleget tett a sorozási törvénynek, vagy a mozgósításnak 1913, 1914-ben, 1918-ban (bizonyítvány, leszerelési parancs), e) bármilyen más bizonyító okirat amelynek értelmében 1919-ben megszerezte az állampolgárságot.

Önként kell kérni a felülvizsgálást

Tehát mindazok, akik 1919-ben megszerezték az állampolgárságot az akkori listába való beírás útján (optálási nyilatkozat), maguk kell kéri a revíziót, azoknál pedig, akik nem élnek, az utódok. Különben elvesztik az állampolgárságukat. (Ezek az iratok csak az okiráltságban zsidókra vonatkoznak. A fenti iratokat tehát csak nekik kell beszerezniük.) Szerk.

Az erdélyi, bánági, bukovinai és besszarábiai zsidók hivatalból lesznek alávetve a revízióknak.

A községházak 30 napon belül — tehát február 22-ig — táblázatokat készítenek mindazokról, akik a békeszerződés alapján és az 1924. évi állampolgársági törvény 56. szakasza értelmében nyertek állampolgárságot.

Mindazok, akik a táblázatokban szerepelnek, vagy örököseik a kifüggesztéstől számított 20 napon belül az illetékes járásbírósnál igazoló iratokat kötelesek bemutatni:

a) vagy arról, hogy 1918. november 18-án, illetve 1918. december 1-én illetőségük volt Bukovinában, Bánátban, Körösvidéken, Szatmárban és Máramarosban.

b) vagy, hogy 1918. március 27. és április 9. között közigazgatási lakásuk volt Besszarábiában.

c) vagy arról, hogy Bukovinában, Erdélyben, Bánátban, Szatmárban, Máramarosban, Körösvidéken volt a származásuk, de 1918. november 18. és december 1. között az okiráltságban laktak és ott volt illetőségük.

d) vagy, hogy ezeken a területeken lakó szülőktől származnak.

Mindezeknek tehát ügyelniük kell arra, hogy a községháza által elkészített táblázat kifüggesztésétől számított 20 napos terminust ne mulasszák el és nyújtsák be aktáikat és tün-

tessek fel lakhelyüket, ahonnan beidézhetők és (legkésőbb 20 napon belül) adják be a járásbíróshoz szükséges irataikat, mert a bíróság a felek meghallgatása nélkül dönt és ha az akták nem teljesek — könnyen törölhetők az állampolgári listákból.

Mit követel a Curențiul?

A Curențiul tegnapi számában követeli, hogy

az állampolgársági revíziót nemcsak a zsidókra, hanem minden más kisebbségre is terjesszék ki.

— Mit érünk azzal, — írja

Anglia és a felekezeti harc

„Wedgwood ezredesnek egyáltalán nincs igaza, mikor azt állítja, hogy az angol diplomáciai karban tekintettel vannak a felekezeti szempontokra”. R. Flechter, volt angol diplomata és képviselő utasította vissza ilyen módon Wedgwood ezredes támadását. Wedgwood ezredes indította el a „katolikusok felülkerekedését ellen-súlyozó mozgalmat”. Az ezredes és társai azt állítják, hogy az angol hivatalnoki karban jóval több a római katolikus, mint amennyi számárányuknál fogva őket megilletné. Annak ellenére, hogy a lakos-

ság alig pár százalékát teszik ki, a hivatalokban a katolikusok száma 30—40, sőt néha 50 százalékra rug. Különösen a diplomáciai karban aránytalanul nagy a számuk.

Ez még nem volna baj, hiszen a törvény értelmében minden angol viselhet hivatali. Csakhogy — s ezzel felelevenítik a régi mesét — „a katolikus nem tud teljesen összeoldódni a nemzeti gondolattal”. Ki van téve külső befolyásnak. Így például a Spanyolországban működő angol diplomata túlnyomó többsége katolikus volt a polgárháború kitörésekor s „ezek a diplomata nem tanúsítottak elég et-

fogulatlanságot a szembenálló felekkel”. Egy főszykeres angol sokkal tárgyilagosabb tudott volna lenni. „Illetékes helyen” erősen tiltakoznak a vádak ellen; a) Nem áll, mint ha felekezeti szempontokat vennének figyelembe a köztisztviselők kiválogatásánál. Az alkalmasságon kívül semmilyen más szempont nem jöhet tekintetbe. Nem is fudják, kinek mi a vallása. b) A római katolikus vallású angol tisztviselők és diplomaták kötelességteljesítése ellen soha senkinek panasza nem merült fel. A római katolikus angol éppen úgy teljesíti kötelességét, mint a protestáns vallású. c) Aki Angliában felekezeti szempontokat hánytorgat, legyen rá elkészülve, hogy mozgalmat a „faji gondolatnál” fog kikötni. — Már pedig Anglia szívvel-lélekkel utasítja el magától ezt a gondolatot. A vita során arra is emlékeztek, hogy a híres spanyol armadát egy katolikus vallású tengernagy verte meg és egyáltalán semmilyen befolyást nem gyakorolt rá az a tény, hogy protestáns angolok állanak szemben a katolikus spanyolokkal.

Emésztési zavarok, régi idült gyomor bajok

székrekedés, fejfájás, étvágytalanság, savtúltengés, gyomorégés, görcsös állapotok, ideges gyomor bajnál az Amerikában három zseniális tudós: Iwata, Schiwata és Nakumara által felfedezett

GASTRO D.

gyógyszer bel- és külföldi szakörökben nagy feltűnést keltett.

Castro D. kapható gyógyszerárakban, és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellé Császár E. gyógyszerárakban, Bukarest, Calea Victoriei 124.

Selyemgubóból szappan

Japán legnagyobb selyemszövőgyára a Kanegafuchi-társaság új mellékiparág üzését vezette be a gyáraiba. A selyemgubók bábjaiból szappant főztek. Mindenki tudja, hogy a selyemgubó belsejében báb rejtezik, ebből fejlődik később a selyemhernyó lepkeje. Az átváltozási folyamathoz, a fejlődés időszakára szükséges táplálékként bizonyos mennyiségű zsírszerű anyag áll a báb rendelkezésére. Ezt a zsírt akarják a japánok szappan gyártására felhasználni. Eddig a selyemgubók zsíradékanyagát hulladékként kezelték műtrágyának vagy hálfogáshoz csatlékeknek használták fel. A japán selyemipar évente körülbelül 400 ezer tonna selyemgubót dolgoz fel, ugyanezzel legkevesebb 200 ezer tonna zsírszerű anyag válik a szappangyártás céljaira szabadná.

A kiválasztott

— Regény — 43

— Ültek le! Ültek le! Ezt tesszik önök itt. Csak ülnek, ülnek idebenn, mialatt odakinn valami átkozott ördög egyik gyilkosságot a másik után követi el és ha önökre gondol, jót nevet a markába!

— Üljön le, uram.

Pike fából faragott nyugalma csillapítóan hatott Mr. Heathre. Leült a székre. Hallgatott. Erősen küzdött, hogy visszanyerje az önuralmát.

— Bocsánat — szólalt meg. — Valóságos bolondot csinállok magamból. A dolog nagyon megrázott. Főfelügyelő ur, sohasem csodálkoztam még azon a másik két haláleseten?

Pike kérdően nézett a beszélőre. Heath idegesen fészkelődve folytatta.

— Belátom, hogy nem válaszolhat efféle kérdésekre. Nem kérdezek többet. Tehát így fogalmazom meg a dolgot: én na gyon megütődtem a két szerencsétlenség bekövetkezésén. Először Mrs. Hale-Storford halt meg. Megölik, de nem lehet ki deríteni, hogy ki követte el? Azután meghalt a nővére — látszólag autószerencsétlenség érte. Végül meghal az Anstruther-gyerek szintén — véletlen szerencsétlenség következteben...

— Várjon csak, uram — szakitotta félbe Pike, mialatt elgondolkozva nézegette az izgatót beszélőt. — Várjon... be kell látnia, hogy amit az újságok a detektív-történetekről mondanak, nem állja meg a helyét. Megengedem, hogy Mrs. Hale-Storford halála sok találgatásra adhat okot, de hiszen számtalanszor adódik hasonló ki nem deríthető eset! Ami a következő két halálesetét illeti, a véletlen különös találkozása és játéka miatt kivételes gondolat foglalkoztunk vele. Alapos vizsgálódás után arra az eredményre jutottunk...

— Mire? — kérdezte mohón Heath.

— Arra az eredményre, hogy semmi jel sem árulta el, mintha ez a két haláleset nem lett volna valóban szerencsétlenség okozta tragédia. A második esetben kiderítettük, hogy a csónak — amelyen Mr. Anstruther vitorlázni indult — nem volt rendben. A fenékén levő zárókészülék elromlott. Ez bármely ladikkal megeshet. Az első esetben pedig — well, uram, ismeri ön Polferry Hillt? Mondhatom, az ut rajta igen veszedelmes, határtalan könnyelműség éjszaka autójával menni rajta, még hozzá nőnek. Az előljáróság ugyan már többször meg akarta javíttatni, azonban mindeddig a jószándéknál maradt. Az utból valami 26 láb meredek lejtő

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jellegével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakafaimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni

ALLAS

Oșorheiu és fughiu községek (Oradea mellett) részére megbízható lapárust keresünk jó keresettel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Főzni tudó zsidó mindenest keres uricsalád, nemkóser ház tartáshoz. Kellemes nyugodt otthoni biztosítunk. Cim a kiadóban. 259

Perfektül főzni tudó minden szakácsnét keresünk azonnalra. Cim a kiadóban. 258

Fixfizetéssel és jutalékkal ügyes újságárúsitó felvétetik. Jelentkezni: Mohai János úrnál Turda, Librăria „Modern”. 244

Mindenes főzőnőt keresek elsejére bizonyítvánnyal. Str. Grivitei No. 32. 274

Keresünk zsidó nőket háztartási munkára. Jelentkezés 3-4 között Huszár Lászlóné, Str. Ep. Pavel No. 12. II. em. 272

Lapkihordót bevezetett helyre (csakis gyakorlott) fix fizetéssel és mellékjövedelemmel felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadóhivatalban. Piata Mihai Viteazul 4. 273

Tisztességes mindenest bejárónő felvétetik. Str. Olfenia 4. kapuval szemben, jelentkezni d. u. 4-től 6-ig. 275

Középkorú mindenest nő keresztyén uri családhoz elmenne. Cimet a kiadóba kér. 271

Tejkihordót keresek elsejére. Nicu Filipescu 21. Goldféder. 276

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 10 HP Ganz-motor. — Nagyossy János Vișoara (Eger begy) j. Turda. 243

Staniol, színes selyem, krepp és tafett-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papírkereskedésben. Piata Mihai Viteazul 4. (Nagypiac.)

KÜLÖNFÉLE

Multat, jelent, jövőt mondog 20 lejért és bármilyen bajában segíteni tudok. Str. Moldova 58-a Oradea. 5099

Egymillió ember az Eiffel-torony tetején

A „Paris Soir” érdekes cikket ír arról, hogy az elmúlt esztendőben a világkiállítás idején hányan keresték fel Páris egyetlen valóban szembeifutó attrakcióját az Eiffel-tornyot.

„Az 1937-es, világkiállítási év folyamán 910.000 ember ke resté fel az Eiffel-tornyot. Ennek a különös építménynek az elmúlt esztendőben évente alig 250.00 látogatója volt. Régebben a különböző belépődíjak révén az Eiffel-torony évente 1,855.000 francot hozott. A kiállítási esztendőben a 300 méter magas vasalkotmány megtekintése révén nem kevesebb mint 8 és fél millió frankot jövedelmezt.

Az Eiffel-torony történetét mindenki ismeri. Az 1889-es világkiállítás alkalmával létesítették. Eiffel francia mérnök eredeti tervei alapján. A látogatók számát illetőleg az Eiffel torony az első világkiállítási évben örökre verhetetlen re-

kordot állított fel, amennyiben 1889-ben közel két millió ember bámulta meg a század vég egyik grandiózus alkotását. Az 1900 évi kiállítás, alkalmával már csak egymillió érdeklődő tartotta érdemesnek, hogy felvitesse magát a liftken a legfelső emeletre. Az 1935 évi gyarmatiügyi kiállítás alkalmával ez a szám 822.550-re csökkent. Általában az elmúlt esztendők során az Eiffel-tornyot nem kevesebb, mint 31 millió érdeklődő tekintette meg.

Személyzetet tartó iparosok, kereskedők és vállalatok figyelmébe!

Mindenki tartozik személyzetét ha csak egyetlen egy is, bejelenteni. Felvilágosítást nyújt és a szükséges nyomtatványt kaphatók a

Pásztor Ede cég papírkereskedésben Oradea Piata Mihai Viteazul No. 4.

Olcsóbbodtak a tűzifaárak Bukarestben

Bukarestből jelentik, hogy a kormány és a Lomási erdőipar között megállapodás jött létre, melynek értelmében az eddigi vagononkinti 1500 leies vasuti kedvezményen kívül a kormány újabb 700 leies vasuti kedvezményt engedélyez a tűzifaszállítmányok számára. — Ugyanakkor Bukarestben az aprított tűzifát vagononként 9500 lejért szállítják házhöz. A Lomási Erdőipar 1500 vagon fát bocsát a főváros rendelkezésére, melyet a detailüzletek 9500 leies áron kötelesek árusítani. Nagyon üdvös volna, hogyha váradi viszonylatban is engedélyezne a vasut viteldijleszállítást.

Rádió műsor

PÉNTEK

Bukarest: 7.30 Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek. 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18 Predescu Victor zenekara. Szünetben: Időszaki anyag. 19.55 Felolvasás. 20.10 Csak Rádió Románia: Gramofonlemez. Csak Bukarest: Beethoven: G-dur szonáta. — 20.35 Giordano: Andrea Chenier, négyfelvonásos opera gramofonlemezeken. A szünetekben: Hírek, időjárás jelentés. 23.10 Gramofonlemez. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harnagszó. — 13.05 Balalajka-zene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Beszkart zenekar. 15.40 Hírek. 17.15 Diákfélóra. Utána ifjúsági közlemények. 18 Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.10 Sportközlemények. 19.50 Csecegés. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Igor herceg”. Dalmü. Az első felvonás után külügyi negyedóra. A II. felvonás után: Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. — Majd hanglemez. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Jazzhármas. 1.05 Hírek külföldi magyarak számára.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNEL ORADEA